

05-10-1998

07/01

29
10

K-20/97-7

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Karlovcu, u vijeću sastavljenom od sudaca ovog suda Mladena Kosijera, kao predsjednika vijeća i Jasminke Jerinić-Mušnjak, te sudaca porotnika Andreje Anzić-Pajić, Ferde Bencetića i Mihovila Cetinjanina, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Jadranke Galović, u kaznenom predmetu protiv optuženika Milana Pašića, zbog kaznenog djela iz čl. 120.st.1. OKZRH, na glavnoj i javnoj raspravi zakazanoj povodom optužnice ŽDO u Karlovcu od 4. ožujka 1997. godine broj KT-11/94, dovršene dana 29. rujna 1998. godine u prisutnosti zamjenika ŽDO Ljubice Fiškuš-Šumonja, te branitelja optuženika Dražena Radišića, odvjetnika iz Karlovca,

presudio je

Optuženik MILAN PAŠIĆ, zv "Beli", sin Mane i Stane r. Kuzmanović,
r. 1.10.1954.g. u Slunju, s posljednjim
poznatim prebivalištem u Slunju, Broćanac kbr.
46,

kriv je

što je:

dana 21. lipnja 1992. godine u Lumbardeniku, Općina Slunj, kao pripadnik paravojskih postrojbi tzv. "SAO Krajine" protivno čl.3.st.1.t. a) IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine, a posebno protivno čl.4.st.2.t.a) Dopunskog protokola Ženevskih konvencija od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) usvojenog u Ženevi 8. lipnja 1977. godine, bez ikakvog povoda najprije u kući Danijela Bogović u Lumbardeniku kbr. 87 ovog tucao, pa kad je imenovani uspio pobjeći iz kuće trčao za njim, udario ga i tjerao da si rukama sam kopa grob, te mu zatim ispalio više hitaca u predjelu leđa i tako ga lišio života,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubijao civilno stanovništvo,

čime je počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva - iz čl. 120.st.1. OKZRH, pa se temeljem istog zakonskog propisa

o s u d u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina .

Temeljem čl.90.st.4. ZKP optuženik se oslobađa snalažanja troškova kaznenog postupka te isti padaju na teret proračunskih sredstava.

Obrazloženje

ŽDO Karlovac optužnicom broj KT-11/94 od 4. ožujka 1997. godine optužilo je Milana Pašića zbog kaznenog djela iz čl.120.st.1. OKZFH, kako je to pobliže opisano u izreci presude time da je ujedno stavljen prijedlog da se temeljem čl.290.st.3. ZKP/93 provede suđenje u odsutnosti okrivljenika.

Budući je još u istražnom postupku rješenjem istražnog suca od 27.veljače 1997.g. određen pritvor protiv okrivljenika i izdana naredba o raspisivanju tjeralice zbog nedostupnosti okrivljenika to je prihvaćen isti prijedlog i donijeto rješenje 17.rujna 1998.g. o provođenju suđenja u odsutnosti okr. i kako su ispunjene zakonske pretpostavke glavna rasprava je provedena u odsutnosti okrivljenika.

U dokaznom postupku a radi utvrđenja činjeničnog stanja sud je saslušao kao svjedoke Josu Trubića, Josu Bogovića, Maricu Bogović, Miru Topić i Josipa Močilac, suglasnošću stranaka pročitao iskaz svjedoka Mile Potnara, izvršio uvid u preslik dopisa milicije tzv. RSK i preslik novinskog članka (18 i 19), izvršio uvid u preslike zapisnika o ekshumaciji leša i u priloženu fotodokumentaciju grobnog mjesta za pok. Danijela Bogovića.

Na osnovu ovako provedenog dokaznog postupka utvrđeno je da je okrivljenik počinio utuženo kazneno djelo.

Svjedok Joso Trubić iskazao je da je sredinom lipnja 1992.g. u mjestu Lumbardenik, Općina Slunj, a koje inače zovu Popovac, zajedno sa svojim tastom Ivanom Lucić, Ivicom Žgela, Josom Bogović i Mirom Topić radio za žbukanju jedne sobe u kući Jose Bogovića. Negdje oko 15 ili 17 sati putem su naišli vozeći se na traktoru jedan čovjek kojeg pozna po viđenju, a misli da se zove Rade, te okrivljeni Milan Pašić kojeg zovu "Beli" i još jedan čovjek po nadimku "Bocun". Bili su pod utjecajem alkohola i naoružani automatskim puškama time da je okr. imao pušku marke "Hekler". Okrivljenik i taj čovjek po nadimku "Bocun" odmah su počeli pucati iz pušaka po kući Jose Bogovića. Naredili su im da se postroje ispred kuće te su ih počeli fizički maltretirati tako da su ih udarali kundacima puške. Osoba po imenu Rade koji je donekle bio trijezan upozoravao ih je što rade. To maltretiranje trajalo je oko pola sata nakon čega su ih pustili a okr. i osoba po nadimku "Bocun" pješke su otišli do kuće Danijela Bogovića. Napominje da u toj gužvi dok su ih tukli uspjeli su nekako pobjeći Mira Bogović i Joso Bogović. Nakon što su se okr. i "Bocun" udaljili do kuće Danijela Bogovića koja je udaljena oko 200m ubrzo su začuli jedan duži rafal a zatim kada se Rade vratio kazao je da Daneta više nema i da ga je sredio okr. Milan Pašić. Prisjeća se da je okr. bio u maskirnoj uniformi, a oni su svi bili civili u civilnoj odjeći.

Svjedoci Joso Bogović i Mira Topić iskazali su da su radili na kući Jose Bogovića kada je oko 17 sati došao traktor kojim je upravljao neki Rade iz Slušnice za kojeg su kasnije čuli da je poginuo a na traktoru su bili pored njega Milan Pašić zv. "Beli" i Katić Mile zv. "Bocun". Oba ova svjedoka tvrde da je okrivljenik Milan Pašić bio naoružan automatskom puškom dok je Mile Katić imao za pasom pištolj, a jedino Rade Tepavac nije bio naoružan. Dolaskom do njihove kuće naredili su im da izađu van i postrojili ih dok je okrivljenik pucao iz puške u zrak, da bi ih zatim okrivljenik počeo tući puškom udarajući ih kundakom i to tako da je najprije tukao Miru Topić a zatim Josu Bogovića, te druge. U toj tučnjavi iskoristivši nepažnju najprije je uspjela pobjeći Mira Topić a zatim i Josu Bogović. Mira Topić potvrđuje da je okrivljenik bio u maskirnoj uniformi i da je na rukavu imao oznaku tzv. SAO Krajine, a istog je poznavala od ranije jer je iz istog sela kao i on. Nakon što je pobjegla otišla je u miliciju u Slunj da prijavi događaj.

Svjedok Josu Bogović posebno je iskazao da se sakrio u šumi dosta blizu kuće Danijela Bogovića te je uočio da su okr. Rade i "Bocun" krenuli za njim a zatim preko njive otišli u pravcu ošt. Danijela Bogovića. Čuo je oštećenika kako prosi riječima "nemojte me ubiti, ja nisam ništa kriv", a da bi zatim čuo riječi okrivljenika kako imenovanom govori "kopaj si jamu za svoj grob", psujući mu pritom mater ustašku a odmah zatim se začuo rafal. Zbog straha je nakon toga otišao kod svog ujaka u Slunj, a napominje da je bilo niz sličnih maltretiranja od strane drugih osoba pa su ga čak jednom vodili i na strijeljanje. Potvrđuje da je nakon par mjeseci poslije ovog događaja vidio okrivljenika u Slunju koji je bio u uniformi i opet imao oružje sa sobom.

Svjedok Josu Močilac iskazao je da je okrivljenik sa drugom dvojicom traktorom prošao uz njegovu kuću i da se on opreza radi sakrio u sjenik te da je vidio dvojicu koji su otišli prema kući Danijela Bogovića, a kako je on bio nešto niže jedno 250m tako sam događaj nije mogao vidjeti. No, razgovjetno je čuo zapomagane Danijela Bogovića koji je vikao da nije ništa kriv a drugi glas mu je naređivao da si kopa jamu za grob nakon čega se začula rafalna paljba. Tek ujutro od susjeda Luke Pežege čuo je da je ubijen Dane a zatim vidio mjesto gdje je pokojni ležao na njivi da bi kasnije došla njihova milicija.

Svjedok Mile Potnar vidio je tog popodneva da pokraj njegove kuće prolazi traktorom okr. Milan Pašić zv. "Beli", Mile Katić zv. "Bocun" i jedan čovjek po imenu Rade. Okrivljenik ga je pitao za njegove sinove i prijetio im da bi kasnije popodne čuli iz pravca Lumbardenika rafalnu paljbu.

Svjedok Marica Bogović, neposredna susjeda Danijela Bogovića, iskazala je da je kritičnog dana čula pucnjavu i vidjela da je u selo došao okrivljenik Milan Pašić zv. "Beli" u uniformi pripadnika vojske tzv. "SAO Krajine" u društvu s Milanom Katićem te da su ovi naišli prvo do Mire Topić i Jose Bogovića te ih tamo započeli tući. Potom je ona otišla prema kući Danijela Bogovića kojem je savjetovala da bježi ali on to nije htio učiniti jer da nije nikome ništa kriv. Zatim se vratila svojoj kući koja je dosta blizu kuće oštećenika jer ih dijeli voćar i uzela stvari za eventualni bijeg. Uočila je kada su prišli bliže kući pokojnika okrivljenik Milan Pašić i Katić da je ošt. pobjegao kroz jedan prozor i uputio se prema njivi njezinog brata. Za oštećenikom su tada krenuli njih dvojica a ona je zatim otišla kroz jedan šumarak i približila se na oko 50-tak metara te skrivala u lišću da ju ne vide. Iz neposrednog opažanja, a koji joj je događaj i danas živo pred očima, vidjela je da je okrivljenik vikao na Danu da si kopa grob rukama što je ovaj činio i kopao zemlju rukama a pri tome mu psovao majku ustašku. Katić je pokušao okrivljeniku oduzeti pušku i čak mu je u jednom trenutku

otrgnuo pušku, da bi mu je zatim okr. ponovo uzeo. U tome nekako oštećenik se pridigao i pokušao pobjeći ali se okrivljenik okrenuo prema njemu i pucalo tri puta, tri cijela rafala, da bi ošt. p. na zemlju na toj livadi. Nije stigao reći niti riječi. Potom je srela Josu Bogovića i još jednu ženu a zatim se uputila na miliciju u Slunj. Drugo jutro prije dolaska milicije došla je na mjesto gdje je Dane ležao i podignula mu je kratku majicu te vidjela da je po leđima bio sav izrešan a ruke su mu bile blatnjave od kopanja zemlje. Prije nego što je stavljen u sanduk došla su jednu deku u koju je bio umotan. Kako dobro poznaje okrivljenika, Katića i toga Radu tvrdi da se nikako nije mogla zabuniti u osobi koja je pucala u pok. Danijela Bogovića.

Iz preslika dopisa milicije tzv. RSK na listu br. 18 proizlazi da je podnesena krivična prijava protiv Pašić Milana zbog ubojstva Bogović Danijela i da je isti bio priveden u istražni zatvor u Glinu gdje je bio oko 2 mjeseca a rješenje o završetku postupka nisu dobili. Također da je ustanovljeno da je Pašić Milan sklon narušavanju javnog reda i mira kao i prekomjernom uživanju alkohola i vršenju drugih nedozvoljenih radnji.

Iz preslika novinskog članka na listu 19 proizlazi da je Milan Pašić sproveden u istražni zatvor u Glini zbog osnovane sumnje da je 21.6.1992.g. iz vatrenog oružja lišio života Danijela Bogovića.

Iz fotodokumentacije vidljivo je grobno mjesto sa natpisom Dane Bogović, a iz zapisnika o ekshumaciji proizlazi da je ista izvršena 16.6.1997.g. na mjesnom groblju Slunj i da je pregledan leš u odjeći umotan u žuto-smeđu deku. Pored opisa odjeće i obuće te skeleta utvrđene su ozljede prostrijeli grudnog koša, zdjelice i lijevih udova te je identifikaciju potvrdila sestra ubijenog Anka Bogović i identificiran je leš pok. Danijela Bogovića r. 1930.g. a ubijenog 1992.g.

Na osnovu iskaza saslušanih svjedoka, posebno iskaza svjedokinje Marice Bogović nesporno je utvrđeno da je okr. Milan Pašić došao navedenog dana naoružan i u odori neprijateljske vojske sa oznakama tzv. SAO Krajine po riječima Mire Topić u selo Lumbardeni u kojem je živjelo nešto Hrvata koji nisu izbjegli sa tada privremeno okupiranog područja. Također na osnovu iskaza svih svjedoka proizlazi da nije bilo nikakvog sukoba između okrivljenika i bilo kojeg od prisutnih seljana, te da prema tome nije bilo nikakvog razloga da okrivljenik bilo kome prijeti, tuče ga ili prema njemu nečovječno postupa. No, vidljivo je da je najprije okrivljenik istjerao pred kuću Jose Bogovića osobe koje su mu pomagale u radovima a da bi ih zatim bezrazložno počeo tući, pucati u zrak i psovati pri čemu su u jednom trenutku najprije Mira Topić i Josu Bogović iskoristili nepažnju i pobjegli. Tek nakon toga okrivljenik i Milan Katić zv. "Bocun" odlaze do kuće Danijela Bogovića a kojega je prije toga Marica Bogović upozorila da bježi što isti nije htio učiniti jer se nizašta nije osjećao krivim. Dapače, jasno je utvrđeno da Danijel Bogović nije bilo u nikakvom sukobu s okrivljenikom i da je bio civil, no kada je već uočen njihov nailazak pobjegao je kroz prozor kao što to vrlo uvjerljivo i vjerodostojno opisuje svjedokinja Marica Bogović. Tek nakon toga njih dvojica polaze za Danijelom Bogovićem i sustižu ga na njivi Luke Požege. Upravo iz neposredne blizine taj događaj koji se tu odvija promatrala je svjedokinja Marica Bogović i vjerodostojno ga opisala a isto je potkrijepljeno i iskazima ostalih svjedoka koji nisu bili direktni očevidci ali su čuli izgovorene riječi kao i rafalnu paljbu.

Dakle, upravo na tom mjestu okrivljenik se izživljava na oštećeniku, naređuje mu da si kopa vlastiti grob, što pokojni i čini kopajući rukama po zemlji, da bi mu zatim psovao

ustašku majku. U jednom trenutku Katić pokušava oteti pušku okrivljeniku, no isti ju ponovo uzima u svoje ruke i kada uočava pokušaj bijega oštećenika tri puta puca rafalno prema oštećeniku tako da je isti na tom mjestu ostao ležati.

Ženevska konvencija o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949.g. u svojem čl.3., a Dopunski protokol Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949.g. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) od 8.lipnja 1977.g. u svojem čl.4.st.2.t. a) izričito zabranjuje bilo kakvo nasilje prema svim osobama koje izravno ne sudjeluju u neprijateljstvima, bez obzira na to da li je njihova sloboda ograničena, time da se posebno navodi da je zabranjeno nasilje protiv života, zdravlja i fizičkog ili mentalnog blagostanja osoba, osobito ubojstvo te okrutni postupci kao što su mučenje, sakaćenje ili bilo koji oblik tjelesne kazne.

Temeljem iskaza saslušanih svjedoka nesporno je da je okr. bio pripadnik paravojskih formacija koje su se borile protiv legalnih vlasti RH obzirom da je bio obučen u maskirnu uniformu i da je imao naoružanje te oznaku tzv. "SAO Krajine". Također je nesporno da je oštećenik Danijel Bogović bio civil, i da nije bio pripadnik hrvatske vojske pogotovo obzirom da se radi o starijoj osobi koja je živjela u svojoj kući baveći se redovitim poslovima poljoprivrednika. Međutim, može se tu napomenuti da za objektivni učin djela isto kazneno djelo može počinuti i civilna osoba no upravo u ovom postupku je i ova okolnost značajna jer je očigledno da nikakvog posebnog motiva nije bilo već da se okrivljenik izživljavao na oštećeniku kao i na drugim svjedocima i to upravo zato što su bili hrvatske nacionalnosti, a u to vrijeme je nesporno da je postojao oružani sukob sa paravojskim postrojbama na privremeno okupiranom području tzv. postrojbi SAO Krajine. Stoga je nedvojbeno utvrđeno da je okrivljenik bio pripadnik neprijateljske vojske i da je postupio protivno citiranim propisima Ženevske konvencije odnosno propisima međunarodnog ratnog prava. Upravo postupak okrivljenika može se okarakterizirati kao teško izživljavanje na oštećeniku kada ga je najprije natjerao da si sam kopa grob i stoga je očigledno da je imao namjeru da ga liši života pa dakle upućuje na nečovječno postupanje prema civilnom stanovništvu. Čl. 120.st.1. OKZRH navodi da ratni zločin protiv civilnog stanovništva čini ona osoba koja kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubija civilno stanovništvo. Kako je nesporno da je u to vrijeme postojao oružani sukob, iako formalno rat nikada nije proglašen a što su nesporne činjenice i kako je okr. postupio suprotno propisima međunarodnog ratnog prava te ubio Danijela Bogovića bez bilo kakvog povoda kao civilnu osobu na nečovječni i nehumani način i to kao pripadnik paravojskih formacija ovaj sud je mišljenja da su time ostvareni kako subjektivni tako i objektivni elementi utvrđenog djela.

Prilikom odmjeravanja kazne sud nije raspolagao sa podacima iz socijalne anamneze pa iste nije mogao uzeti u obzir no uzeo je u obzir doista nečovječni postupak prema oštećeniku, osobi starije dobi koji je tada bio ubijen samo zbog razloga što je bio Hrvat na privremeno okupiranom području, da se okr. prije toga izživljavao i na drugim osobama, da je posebno tukao Miru Topić i Josu Bogovića, te da iz dopisa tzv. milicije RSK proizlazi da je isti sklon narušavanju javnog reda i mira, prekomjernom uživanju alkohola, a i svjedoci potvrđuju da je bio pod utjecajem alkohola, te konačno da je svega 2 mjeseca bio u istražnom zatvoru u Glini a potom je bio pušten jer ga je svjedok Josu Bogović vidio par mjeseci poslije ovog događaja u Slunju sa uniformom i puškom pa proizlazi da je i nadalje učestvovao u oružanoj pobuni kao učesnik paravojskih formacija te je obzirom na teške posljedice sud smatrao da će se izrečenom kaznom ostvariti svrha kazneno-pravne zaštite.

Obzirom da je provedeno suđenje u odsutnosti krivljenika odlučeno je da trošak postupka pada na teret proračuna.

U Karlovcu, 29.rujna 19⁸⁸.

ZAPISNIČAR:

Jadranka Galović v.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Mladen Kosijer v.r.

POUKA O PRAVNOM LJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana primitka pismenog otpravka ove presude. Žalba se podnosi u tri istovjetna primjerka putem ovog suda Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

DNA:

1/ ŽDOK - na KT-11/94

2. Milan Pašić, putem oglasne ploče suda
3. Branitelj Dražen Radišić, odvjetnik iz Karlovca

Za točnost otpravka - ovlaštena službenik:
Nada Tonšetić

